

MAGYAR RACIONALIZÁLÁSI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN COMMITTEE
FOR RATIONALIZATION

COMITÉ HONGROIS
DE RATIONALISATION

UNGARISCHES KOMITEE
FÜR RATIONALISIERUNG

BUDAPEST (HUNGARY, HONGRIE, UNGARN), I., MÉSZÁROS-UTCA 19.

TELEFON: 156-616.

Nagyméltóságu

A beérkezési
bélyegző részére
szolgáló hely

SZÉLL JÓZSEF dr. m.kir. titkos ta-
nácsos, m.kir. Belügyminiszter Ur
ÖExcellenciájának,

Budapest, I., Vár Országház-u. 30.

M. Kir. Belügyminiszterium.

Levelük jele - Your reference
Votre référence - Ihr Zeichen

Levelük kelte - Your letter of
Votre lettre du - Ihre Nachricht vom

Levelünk jele - Our reference
Notre référence - Unser Zeichen

Kelet - Date - Datum

ad 5092. K/L.

1938. márc. 9.

Tárgy: a Washingtonban tartandó Nemzet-
közi Racionalizálási Kongresszus.

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

Kegyelmes Urunk!

Van szerencsénk tisztelettel közölni, hogy a f. év szeptember ha-
vában Washingtonban rendezzük meg a VII. Nemzetközi Racionalizálási
Kongresszust és legyen szabad Nagyméltóságodat erre a kongressz-
szusra tisztelettel meghivnunk, kérvén, hogy azon magát képviseltet-
ni kegyeskedjék.

A folyó évben Washingtonban tartandó Nemzetközi Racionalizálási Kong-
resszus hasonlóan nagyszabásu keretek között fog megtartatni, mint
a legutolsó, az 1935-ben Londonban tartott nemzetközi kongresszus, a-
melyen negyvennyolc állam delegáltja gyanánt közel kétezer, a világ
minden részéből összegyűlt szakértő vett részt.

Ennek a kongresszusnak a tájékoztatóját, valamint az ezen való rész-
vétellel kapcsolatos tájékoztatókat csatoltan mellékeljük.

Tisztelettel közöljük, hogy a kongresszus a következő kérdésekkel fog
foglalkozni:

- 1./ Az adminisztráció. /Közhatóságok, közintézmények, ipari és keres-
kedelmi vállalatok, közlekedési vállalatok, bankok, pénzügyintéze-
tek stb. adminisztrációja, az adminisztráció strukturája, a maga-
sabb vezetés és a pénzügyi vezetés kérdése./
- 2./ Az ipari termelés. /A gyárak elhelyezése, berendezése, belső a-
nyagszállítás, anyagbeszerzés, annak ellenőrzése, a gyártás e-
gyes folyamatai és annak ellenőrzése, a mozgástanulmányok, a ter-
melés folyamán fellépő veszteségek kiküszöbölése, korszerű bér-
rendszerek kérdése, önköltségszámítás./
- 3./ A kereskedelem. /Piac-analizálás, eladási tervek, üzleti propa-
ganda szervezése és annak adminisztrációja, a kereskedelemben hasz-
nálatos raktárak racionalizálása, szállítás, költségvetés és el-
adás/

MAGYAR RACIONALIZÁLÁSI BIZOTTSÁG

CIMZETT nagym. SZÉLL JOZSEF Miniszter Ur KELET 1938. márc. 9.

TÁRGY a Washingtonban tartandó VII. Nemzetközi Racionalizálási Kongresszus OLDALSZÁM 2.

- 4./ A mezőgazdaság. /A mezőgazdasági termelés racionalizálása, a farmok /tanyai gazdálkodás/, mezőgazdasági termékek márkázása, mezőgazdasági termékek szállítása stb./
- 5./ Az egyéni háztartások. /Az egyéni háztartások racionalizálása a nagángazdasági és közgazdasági szempontból./
- 6./ Személyzeti kérdések. /A vezetésre hivatott egyéniségek kiképzése, utánpótlása, általában a nevelési és előléptetési rendszerek stb. kérdései./
- 7./ Azonkívül a kongresszus külön fog foglalkozni a racionalizálás gazdasági és szociális vonatkozásaival és a racionalizálás utolsó tíz évben való fejlődésének ismertetésével.

A felsoroltak között tehát több olyan tárgy is van, amely Nagyméltóságodat, mint a magyar közigazgatás legfőbb érét, közelről érinti és érdekli. Legyen szabad ezek közül rámutatni mindenekelőtt az adminisztráció kérdésére, miután ez a kongresszus nemcsak az üzemek, nemcsak a magánvállalatok, de az állami adminisztrációval, közhatalóságok, közintézmények, törvényhatóságok adminisztrációjára vonatkozó racionalizálási kérdésekkel is behatóan foglalkozni fog.

Azonkívül rámutatunk arra, hogy e kongresszus igen fontos tárgyalási anyagát fogja alkotni az egyéni háztartások racionalizálásának a kérdése, amely probléma az általános népjóléti és szociális kérdésekkel így igen szorosan össze és miután Nagyméltóságod volt az, aki a megszűnt Népjóléti Miniszterium hatáskörét annakidején átvette, ennél fogva ez a kérdés ma - tudomásunk szerint - Nagyméltóságod bölcs gondoskodásának tárgyát alkotja.

Végül igen értékesek és érdekesek az ugynevezett személyzeti kérdések, amely alatt a tisztviselői kiválasztás, a tisztviselői továbbképzés problémái értendők, amelyek Nagyméltóságodat, mint a közigazgatás legfőbb hatóságát, bizonyára szintén közelről érdeklik.

Szabadjon még rámutatnunk a kongresszus utolsó tárgysorozati pontjára, a racionalizálás gazdasági és szociális vonatkozásaira, amely oly általános jellegű, hogy ez minden kormányt és minden kormányzati ágat közelről érint.

Végül pedig rá kell mutatni arra is, hogy a kongresszus tárgysorozatán szerepelnek azoknak a közüzemeknek a kérdései is, amelyekkel összefüggő problémák részben az adminisztráció, részben az ipari termelés, részben a kereskedelem fejezetei alatt nyerne elintézését. A városi közüzemeknél mindazok a problémák nagy vonásokban felmerülnek, amelyek a magánvállalatok racionalizálásával vannak szoros kapcsolatban, így tehát a városi közüzemek szempontjából is e kongresszuson való részvétel elsőrendű fontossága.

Mély tisztelettel kérjük tehát azt, hogy e kongresszuson magát kép-

MAGYAR RACIONALIZÁLÁSI BIZOTTSÁG

CIMZETT nagym. SZÉLL JÓZSEF Belügyminiszter Ur

KELET 1938.márc.9.

TÁRGY a Washingtonban tartandó VII.Nemzetközi racionálizálási kongresszus

OLDALSZÁM 3.

viseltetni kegyeskedjék és pedig lehetőleg úgy, hogy Nagyméltóságodnak kiküldendő képviselője a kongresszusnak egy velünk előzetesen megbeszélte témájának a részletes feldolgozását elvállalja és elvállalja annak Bizottságunk keretén belül előadás formájában való ismertetését. Erre különös sulyt szeretnénk helyezni, mert Magyarországról, -tekintettel a kongresszuson való részvétellel kapcsolatos nagyobb költségekre - aránylag csak kevesen vesznek részt és így kívánatos, hogy a kongresszus igen értékes tudományos és gyakorlati jellegű anyaga a képviselők, illetve a résztvevők között felosztassék és így az Magyarországon gyakorlati szempontból értékesíthessék.

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

Ennek a kongresszusnak az előkészítése reánk nézve igen jelentékeny költséget rótt, amelyet a magunk igen szűkre szabott pénzügyi keretei között viselni nem áll módunkban. Az Iparügyi m.kir.Miniszter Urtól kapunk ugyan bizonyos évi támogatást, ez azonban oly csekély, hogyabból a kongresszussal kapcsolatos költségeket fedezni nem lehetséges.

Mély tisztelettel kérjük tehát, hogy e kongresszus előkészítési költségeihez 1000.- P-vel, azaz EGYSZER PENGÓVEL hozzájárulni kegyeskedjék.

Ha Méltóságod nem tudná magát arra elhatározni, hogy a kongresszuson magát külön képviseltesse, úgy készsággel felajánljuk azt, hogy a kongresszusnak Nagyméltóságodat érintő anyagát kiküldendő igazgatónk fogja tanulmány tárgyává tenni és azt készsággel Nagyméltóságod rendelkezésére bocsátja, feltéve, hogy Nagyméltóságod a kiküldetés költségeihez bizonyos összeggel, kb. 1000.-pengóval hozzájárul.

Ezt azért is szeretnénk külön kiemelni, mert TOMCSÁNYI KÁLMÁN dr. államtitkár ur öexcellenciájával korábban folytatott szóbeli megbeszélés alapján felvetődött az a gondolat és az Államtitkár Ur öexcellenciája arra kért meg bennünket, hogy a közüzenek racionalizálási problémáit - amely kérdéssel eddig is igen behatóan foglalkoztunk - tegyük teljesen gondoskodásunk tárgyává. Mi ezt a legnagyobb készsággel vállaljuk, de erre a kérdésre legyen szabad külön előterjesztéssel később visszatérnünk. A közüzenek kérdése egyébként a kongresszus tárgysorozatának egyik igen fontos tárgyát alkotja.

A magyar racionalizálási mozgalom szempontjából igen nagy sulyt kell helyeznünk arra, hogy Nagyméltóságod e kongresszuson magát képviseltesse, miután kétségtelen az, hogy az adminisztráció tekintetében a magángazdaság az állami közigazgatást sok tekintetben megelőzi és azok az értékes tapasztalatok, amelyeket a magángazdaság adminisztrációja, különösen annak modern és korszerű fejlődése feltár, az állami adminisztráció területén is kétségtelenül nagy haszonnal értékesíthetők.

Amidőn idecsatoltan mellékeljük a kongresszura vonatkozó meghívót. egyéb magyar nyelvű tájékoztatóval együtt, legyen szabad tisztelettel

MAGYAR RACIONALIZÁLÁSI BIZOTTSÁG

CIMZETT nagym. SZÉLL JÓZSEF Belügyminiszter Ur ..... KELET 1938. márc. 9. ....
TÁRGY a Washingtonban tartandó VII. Nemzetközi Raci- ..... OLDALSZÁM ..... 4. ....
onalizálási Kongresszus

bejelentenünk, hogy eljárásunk folytán a Magyar Nemzeti Bank hozzájárult ahhoz, hogy úgy a vasuti, mint a hajóutnak a költsége, nem különben az Amerikában a kongresszus rendezősege által hivatalosan rendezett tanulmányutakon való részvétel költsége magyar pengőben legyen fizethető, ennél fogva tehát valutáris nehézség a kiküldetésnél nem áll fenn, sőt a Magyar Nemzeti Bank elnöke, Imrédy Béla öccsellenciája a kongresszus általános jelentőségét és fontosságát méltányolva, hozzájárult ahhoz is, hogy Bizottságunk igazolása alapján a kiküldöttek számára amerikai tartózkodásuk alatt a kisebb kiadások fedezésére - bizonyos szerényebb keretek között - dollárt bocsát rendelkezésre.

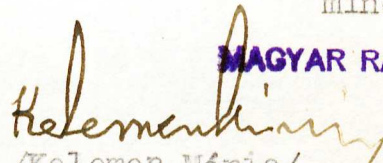
Ha a kongresszussal kapcsolatos további felvilágosításra volna szükség, akkor a legnagyobb készséggel állunk Nagyméltóságod rendelkezésére és tisztelettel közöljük még azt is, hogy előreláthatólag az Amerikai Egyesült Államok kormánya diplomáciai úton is fel fogja kérni a magyar kormányt a kongresszuson való képviseltetésre, azonban nem valószínű, hogy ez május közepe előtt megtörténék és így már a kiküldetés, illetve a részvétel fenti értelmű elintézése a kellő időben nem volna lehetséges. Kivánatos ugyanis az, hogy megfelelő helybiztosítás szempontjából Nagyméltóságod mielőbb intézkedni kegyes volna, miután az amerikai előkészítő-bizottság közlése szerint éppen az őszi időszakban az Európából Amerikába induló hajók oly mértékben vétetnek igénybe, hogy azokon elkésztett jelentkezés esetében megfelelő hely már nem lesz biztosítható.

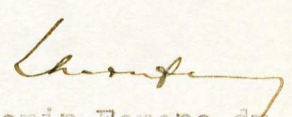
Mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a fentieket bölcs megfontolás tárgyává téve kérésünket honorálni és arról bennünket mielőbb értesíteni kegyeskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod mély tiszteletünk kifejezését, amellyel vagyunk

mindenkor kész hivei:

MAGYAR RACIONALIZÁLÁSI BIZOTTSÁG

/Kelemen Mór/
ügyvezető igazgató.

/Chorin Ferenc dr./
magy. kir. titkos tanácsos, elnök.

Mellékelve: 1 angol és 2 magyar tájékoztató.